

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองแบบประชาธิปไตย ให้ความสำคัญกับการปกครองตนเองหรือการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) เป็นอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นสัญลักษณ์อีกประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวเกิดจากการนำเอาหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) มาใช้โดยรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครอง และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองท้องถิ่นสามารถกำหนดวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยคนของท้องถิ่นตามความประสงค์ของท้องถิ่นสำหรับในประเทศที่พัฒนาแล้ว รัฐบาลกลางถือว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการสร้างความเข้มแข็งแก่ประเทศ เพราะทำให้มีนโยบายสาธารณะ ที่มีประสิทธิภาพและเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ช่วยลดการติดขัดของการดำเนินการแบบเดิม ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่ส่วนกลาง ช่วยปรับปรุงและเร่งการดำเนินการของรัฐ รวมทั้งกระตุ้นให้ท้องถิ่นมีการริเริ่มดำเนินการใหม่ ๆ ด้วย (สัมฤทธิ์ สุขสงค์. 2545 : 1)

การปกครองของไทยได้รับการปรับเปลี่ยนและพัฒนาตามลำดับ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 281 บัญญัติให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ในด้านอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มาตรา 283 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ เป็นส่วนรวมด้วย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงาน ได้โดยอิสระและตอบสนองต่อความต้องการ

ของประชาชน ในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้
จัดบริการสาธารณะได้ครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำ
บริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชน
อย่างทั่วถึง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ในปัจจุบัน มีอยู่ 5 รูปแบบ แบ่งออกเป็น
รูปแบบทั่วไป 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วน
ตำบล (อบต.) และรูปแบบพิเศษ 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา
ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในท้องที่ที่มีความ
เจริญน้อยและกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ของประเทศ จึงถือว่าเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นระดับล่างสุด
และใกล้ชิดกับประชาชนในระดับฐานรากมากที่สุด องค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบันจัดตั้งขึ้น
ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)
พ.ศ. 2546 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถรองรับการกระจาย
อำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นและพัฒนาไปสู่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล

กระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประกาศใช้
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548
และได้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและการประสานแผนพัฒนาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 โดยระเบียบดังกล่าว มีสาระสำคัญให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ
และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน โดยให้
ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ของประชาชน เพื่อการวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทาง
ปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา เปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อม โยงระหว่างปัจจุบันและ
อนาคตเป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยัง ไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผนจึงเป็นกระบวนการทางสติปัญญา
ที่พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานการที่เป็นระบบเพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ
ที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตเพื่อให้องค์การบรรลุผลที่ปรารถนา การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการ
คาดการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดโดยผ่านกระบวนการคิด
ก่อนทำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2548 จึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาสามปีเป็นแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี แผนพัฒนาสามปีจึงมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติจริง โครงการหรือกิจกรรมสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา และสามารถบรรลุตามวิสัยทัศน์การพัฒนาที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนอย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 10-11)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายได้กำหนดให้ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 17 ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการเพื่อจัดทำแผนท้องถิ่นซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับประชาคมท้องถิ่นกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการและข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารพิจารณาอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี ดังนั้นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นตัวแทนของประชาชน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน จึงมีบทบาทสำคัญต่อการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นบุคลากรฝ่ายนิติบัญญัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ทราบข้อมูลและทิศทางการนำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของตนไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เป็นอย่างดี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 16-18)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งการจัดตั้งดังกล่าวส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล หนองบัวสันต มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานต่างๆ ทั้งด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การสวัสดิการสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งด้านการเมืองการบริหารและการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาสามปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต ได้รวบรวมผลการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในพื้นที่รับผิดชอบ พบว่า ยังมีสภาพที่ต้องการได้รับการพัฒนาหลายประการ เช่น การขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค นอกจากนั้นประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตรแผนใหม่ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ รายได้ประชาชนไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ยังมีปัญหาการขาดความสามัคคี ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรทางการแพทย์ ประเพณีของท้องถิ่นขาดการสืบทอด ป่าชุมชนถูกบุกรุกทำลาย และขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในชุมชน เป็นต้น

เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต จึงได้มีการกำหนดนโยบายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต และดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีจนสามารถดำเนินการได้ในระดับหนึ่ง แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเมืองการบริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต ที่ผ่านมามีการจัดประชาคมหมู่บ้านและจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารการทำแผนพัฒนามาโดยตลอด แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตยังไม่เคยมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการการจัดแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษานำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การ

บริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผน 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,051 ครัวเรือน (อำเภอยางสีสุราช, 2553 : 8)

2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 290 คน จากกลุ่มประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro. 1973 : 727)

3. ระยะเวลาในการศึกษา เดือนกันยายน 2553 - พฤศจิกายน 2553

4. ตัวแปรในการศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา สามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

4.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

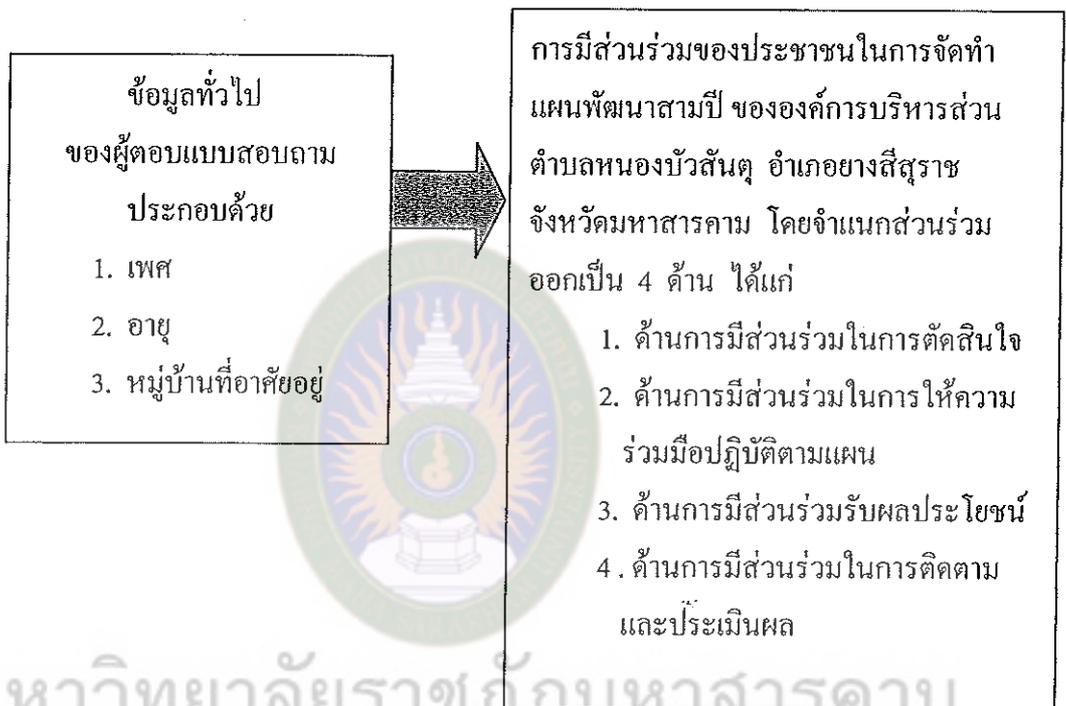
4.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผน

4.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

4.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ดังแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าเกี่ยวข้องในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยการร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ได้คาดหวังไว้ และผู้เข้าเกี่ยวข้องนั้นอาจเป็นเข้าร่วมด้วยตนเองหรือตัวแทนของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง ได้เข้าร่วมประชุมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาระดับหมู่บ้านเป็นประจำ เสนอปัญหาความต้องการมายัง อบต. เป็นประจำ เป็นตัวแทนของหมู่บ้านเข้าเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลการเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาของ อบต. และมีส่วนร่วมต่อการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในหมู่บ้านเสมอ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง มีส่วนร่วมในการแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนงานพัฒนา มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีส่วนร่วมในการออกแรงบริจาคเงิน หรือสิ่งของ ในการจัดทำแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในนำแผนชุมชนมาบรรจุในแผนพัฒนา อบต. มีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมหรือตัดทอนโครงการของ อบต. และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การได้รับผลประโยชน์จากแผนพัฒนา อบต. หนองบัวสรวง ในการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต การแก้ไขปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ แก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในชุมชน แก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนา อบต.

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา อบต. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจรับงานการจัดซื้อจัดจ้าง มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามโครงการกิจกรรมที่ อบต. ดำเนินการ ได้เสนอข้อบกพร่องของการดำเนินการตามแผนพัฒนา และมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบทที่เกิดจากการปฏิบัติตามแผนพัฒนา

แผนพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและ เป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสรวง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY